

Bruxelles, 28 noiembrie 2025
(OR. en)

16140/25

UEM 607	RECH 527
ECOFIN 1645	ENER 636
SOC 819	JAI 1816
EMPL 537	GENDER 205
COMPET 1263	ANTIDISCRIM 121
ENV 1303	JEUN 245
EDUC 480	SAN 788
ECB	EIB

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	25 noiembrie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene

---

Nr. doc. Csie:	COM(2025) 955 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR ȘI BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII Semestrul european 2026 - pachetul de toamnă Punerea în practică a Busolei pentru competitivitate: impulsionearea reformelor și a investițiilor

---

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 955 final.

Anexă: COM(2025) 955 final

Strasbourg, 25.11.2025
COM(2025) 955 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR ȘI BANCA EUROPEANĂ DE
INVESTIȚII**

**Semestrul european 2026 - pachetul de toamnă
Punerea în practică a Busolei pentru competitivitate: impulsionarea reformelor și a
investițiilor**

Semestrul european 2026: pachetul de toamnă

Punerea în practică a Busolei pentru competitivitate: impulsionează reformelor și a investițiilor

Stimularea competitivității UE pentru a asigura o prosperitate durabilă rămâne principala prioritate a Comisiei Europene. Raportul Draghi de anul trecut¹ a oferit un diagnostic clar al provocărilor structurale cu care se confruntă competitivitatea europeană și a propus o nouă strategie industrială pentru Europa. Busola pentru competitivitate² s-a bazat pe aceste elemente pentru a defini prioritățile strategice pentru următorii cinci ani, în jurul a trei domenii prioritare (eliminarea decalajului în materie de inovare, decarbonizarea economiei și reducerea dependențelor strategice) și a cinci catalizatori orizontali³. De atunci, UE a lansat o serie de inițiative politice de amploare pentru a sprijini competitivitatea, printre care Pactul pentru o industrie curată⁴, Strategia privind piața unică⁵, Planul de acțiune privind continentul IA⁶, uniunea competențelor⁷, uniunea europeană a economiilor și investițiilor⁸ sau viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar⁹. De asemenea, evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune a deschis oportunități semnificative¹⁰.

Ultimele luni nu au făcut decât să accentueze sentimentul de urgență cu care UE trebuie să își abordeze provocările structurale, vulnerabilitățile și dependențele strategice și să își protejeze modelul social. Dacă nu stimulează investițiile, productivitatea și inovarea, UE nu va putea ține pasul într-un mediu geopolitic din ce în ce mai dificil și nu va fi în măsură să își asigure securitatea (economică) și prosperitatea, nici acum, nici pentru generațiile viitoare. Deși acest pachet de toamnă al semestrului european arată că UE se poate baza pe performanțe solide la nivel economic și în ceea ce privește piața forței de muncă și poate sprijini realizările sociale, trebuie să intrăm într-o nouă etapă de lucru, în care Comisia, împreună cu statele membre, se va concentra în mod decisiv pe punerea în aplicare, pentru a consolida și mai mult competitivitatea și reziliența, cu un accent puternic pe obținerea de rezultate concrete și pe producerea de schimbări semnificative în întreaga UE.

Punerea în practică a priorităților identificate în Busola pentru competitivitate necesită acțiuni urgente la nivelul UE, la nivel național și regional. Semestrul european continuă să sprijine eforturile UE de a coordona mai bine politicile economice și cele de ocupare a forței de muncă. Acesta asigură, de asemenea, o convergență durabilă a performanțelor economice și sociale ale statelor membre și ale regiunilor, inclusiv prin intermediul bugetului pe termen lung al UE, astfel cum se subliniază în propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual (CFM)¹¹. Ghidat de Busola pentru competitivitate, semestrul european va continua să ofere orientări specifice fiecărei țări pentru a identifica acțiunile de la nivel național și subnațional într-un mod operațional și transparent. Prezentul ciclu al semestrului european va consolida și mai mult analiza în diferite domenii care sunt importante pentru realizarea agendei Busolei

---

¹ [Raportul Draghi privind competitivitatea UE](#)

² [O Busolă pentru competitivitatea UE](#), COM(2025) 30 final.

³ Reducerea birocrăției, eliminarea barierelor de pe piața unică, facilitarea unei finanțări mai eficiente, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate și asigurarea unei mai bune coordonări.

⁴ [Pactul pentru o industrie curată – Comisia Europeană](#)

⁵ [Strategia privind piața unică](#)

⁶ [Planul de acțiune privind continentul IA | Conturarea viitorului digital al Europei](#)

⁷ [Uniunea competențelor – Comisia Europeană](#)

⁸ [Uniunea europeană a economiilor și investițiilor – Finante – Comisia Europeană](#)

⁹ [Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar – Agricultură și dezvoltare rurală](#)

¹⁰ [Inforegio – O politică de coeziune modernizată: evaluarea intermediară](#)

¹¹ [Bugetul UE pentru perioada 2028-2034](#)

pentru competitivitate și pentru promovarea convergenței sociale ascendente, în concordanță cu Pilonul european al drepturilor sociale. Raportul anual privind piața unică și competitivitatea, care urmează să fie publicat în ianuarie, va prezenta progresele înregistrate în ceea ce privește Busola pentru competitivitate.

Comisia a propus canalizarea unei părți semnificative a finanțării din cadrul următorului CFM prin intermediul planurilor de parteneriat național și regional (PPNR) și al Fondului european pentru competitivitate (ECF). Planurile ar trebui, printre altele, să abordeze în mod eficace toate provocările identificate în contextul semestrului european sau o parte semnificativă a acestora. Acest lucru se referă, în special, la recomandările relevante specifice fiecărei țări. Ciclul din 2026 al semestrului european va servi, prin urmare, drept punte către următorul CFM.

Lansarea semestrului european 2026 – priorități-cheie

Economia UE a dat dovadă de reziliență, dar sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a stimula creșterea economică sustenabilă și echitabilă în contextul unor dificultăți majore. Până în 2024, PIB-ul real al UE pe cap de locuitor era cu 4,1 % mai mare decât în 2019¹², iar majoritatea statelor membre recuperaseră pierderile de venituri cauzate de pandemie. Ocuparea forței de muncă în UE a atins niveluri record, cu o rată de ocupare a forței de muncă de 76,2 % în al doilea trimestru al anului 2025¹³. Cu toate acestea, o piață a muncii tensionată, combinată cu o penurie persistentă de competențe și de forță de muncă și cu o pondere ridicată a lucrătorilor care au locuri de muncă prost plătite în sectoare cu productivitate limitată împiedică creșterea economică și productivitatea agregată. Pe termen mediu, se preconizează că economia UE va continua să crească într-un ritm moderat; astfel, conform previziunilor, creșterea PIB-ului urmează să ajungă la 1,4 % în 2025 și 2026 și să progreseze în continuare, până la 1,5 % în 2027, iar ocuparea forței de muncă ar trebui să continue să crească, înregistrând apoi o încetinire în 2027. În plus, amenințarea sporită la adresa securității și barierele comerciale din ce în ce mai mari, care împiedică deja creșterea potențială, reprezintă un risc pentru perspectivele de creștere.

Confruntată cu un mediu economic internațional nefavorabil, cu tendințe demografice în scădere și cu o creștere slabă a productivității muncii, UE trebuie să ia măsuri decisive pentru a stimula creșterea economică, pentru a-și consolida securitatea economică și pentru a sprijini competitivitatea. Printre aceste măsuri ar trebui să se numere asigurarea unui mediu macroeconomic stabil, intensificarea promovării cercetării și inovării în concordanță cu obiectivul UE de a investi 3 % din PIB în cercetare și dezvoltare, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor de vârf și realizarea de investiții în reziliența la schimbările climatice, în sustenabilitatea din punctul de vedere al mediului și în capitalul uman, inclusiv în sănătate. De asemenea, este esențial să se îmbunătățească în continuare funcționarea piețelor forței de muncă, să se consolideze fluxul de economii către investiții productive, să se accelereze decarbonizarea și să se scadă prețurile la energie, să se reducă dependențele strategice de țările terțe, să se consolideze capacitatea industrială a Europei, să se amelioreze mediul de afaceri, inclusiv statul de drept, și să se reducă sarcinile administrative. La fel de importante vor fi eliminarea barierelor de pe piața unică, dezvoltarea infrastructurii de transport și de energie curată, impulsivarea digitalizării economiei noastre, combaterea sărăciei, asigurarea convergenței sociale ascendente, stimularea furnizării de locuințe sustenabile și la prețuri accesibile, precum și îmbunătățirea competitivității regiunilor UE.

---

¹² Pe baza datelor Eurostat – [\[nama_10_pc\] Produsul intern brut \(PIB\) și principalele componente pe cap de locuitor](#)

¹³ Eurostat – [Piața forței de muncă din UE – statistici trimestriale – Statistici explicate – Eurostat](#)

În acest context, pachetul de toamnă de astăzi lansează ciclul semestrului european 2026. Pachetul conține Recomandarea Comisiei de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, Recomandarea Comisiei de recomandare a Consiliului privind capitalul uman în Uniune, Raportul privind mecanismul de alertă în cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, Propunerea Comisiei de raport comun privind ocuparea forței de muncă, o evaluare a situației fiscal-bugetare din statele membre ale UE și comunicarea din toamnă privind evaluările supravegherii ulterioare aplicării programului¹⁴.

Proiectul de recomandare pentru 2026 privind politica economică a zonei euro invită statele membre din zona euro să acționeze individual și colectiv în cadrul Eurogrupului pentru a stimula productivitatea și a consolida securitatea economică, menținând în același timp sustenabilitatea finanțelor publice. În ceea ce privește politica fiscal-bugetară, în proiect se recomandă menținerea unei orientări fiscale neutre în 2026, permițând în același timp diferențierea și flexibilitatea temporară a cheltuielilor pentru apărare, în conformitate cu obiectivele din planurile bugetar-structurale pe termen mediu și cu clauza derogatorie națională¹⁵. Strategiile fiscale pe termen mediu ar trebui să protejeze sustenabilitatea, păstrând în același timp o marjă pentru a răspunde noilor presiuni asupra cheltuielilor, în special în ceea ce privește apărarea și competitivitatea. Creșterea cheltuielilor pentru apărare ar trebui să fie însoțită de eforturi de eliminare a blocajelor din industrie și de pe piața forței de muncă și de promovare a unei piețe integrate a UE pentru echipamentele de apărare. Statele membre ar trebui să finalizeze punerea în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență până în august 2026, să asigure absorbția fondurilor UE disponibile și să profite de oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune. Pentru a stimula productivitatea, recomandarea solicită promovarea perfecționării și recalificării, consolidarea politicilor în materie de educație și formare, precum și realizarea de reforme menite să îmbunătățească participarea pe piața muncii și să sporească calitatea locurilor de muncă. De asemenea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a combate sărăcia și pentru a îmbunătăți accesul la locuințe sustenabile și la prețuri accesibile. Recomandarea insistă, de asemenea, asupra necesității unor investiții sporite în cercetare și inovare, în tranziția către o economie decarbonizată și digitală, precum și în reducerea dependențelor strategice. Statele membre ar trebui, de asemenea, să ia măsuri pentru a aprofunda piața unică prin eliminarea barierelor interne, reducerea sarcinii administrative și simplificarea reglementărilor, precum și să promoveze o uniune europeană a economiilor și a investițiilor pentru a permite o canalizare mai eficientă a capitalului privat către creșterea pe termen lung. În cele din urmă, recomandarea solicită finalizarea lucrărilor privind moneda euro digitală, consolidarea rolului internațional al monedei euro și menținerea stabilității financiare prin monitorizarea atentă a riscurilor din sectorul bancar și sectorul nebanca.

Comisia propune pentru prima dată o recomandare a Consiliului privind capitalul uman din Uniune, astfel cum s-a anunțat în Comunicarea privind uniunea competențelor¹⁶. Aceasta invită statele membre să întreprindă de urgență acțiuni pentru a aborda problema deficitului de competențe, cu accent pe sectoarele strategice pentru economia UE. Printre

---

¹⁴ Comunicarea Comisiei din toamna 2025 privind evaluările supravegherii ulterioare aplicării programului C(2025) 9069 final. De două ori pe an, în cadrul supravegherii ulterioare aplicării programului, Comisia efectuează evaluări ale statelor membre din zona euro care au beneficiat de un program de asistență financiară. Obiectivul este de a evalua situația economică, fiscal-bugetară și financiară a statului membru pentru a se asigura că acesta își menține capacitatea de a-și rambursa datoria. Comunicarea indică faptul că toate cele cinci state membre evaluate își păstrează capacitatea de a-și rambursa datoria.

¹⁵ Comisia a propus activarea clauzei derogatorii naționale ca parte a Planului „ReArm Europe – Readiness 2030” propus de Comisia Europeană în martie 2025 pentru a crește cheltuielile pentru apărare în UE.

¹⁶Comunicarea Comisiei din 5 martie 2025 intitulată „Uniunea competențelor” [COM(2025) 90 final]. Temeiul juridic din tratate propus este reprezentat de articolul 148 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

aceste acțiuni se numără consolidarea competențelor de bază, a educației și formării profesionale și a învățământului superior, în special în unele domenii ale științelor, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STEM), pentru a construi o bază solidă pentru creșterea productivității și competitivității și sporirea suveranității digitale, inclusiv a alfabetizării financiare, digitale și în domeniul IA. Recomandarea recunoaște competențele digitale ca făcând parte din setul de competențe esențiale pentru viața modernă și invită, de asemenea, statele membre să utilizeze mai bine informațiile privind competențele, să reducă barierele din calea accesului la anumite profesii și să asigure recunoașterea mai rapidă a calificărilor în sectoare strategice pentru resortisanții UE și ai țărilor terțe. Recomandarea se bazează pe o evaluare a deficitelor actuale de forță de muncă și pe previziuni viitoare privind lacunele în materie de competențe, ținând seama de competențele disponibile în prezent și de capacitatea sistemelor noastre de educație și formare de a face față nevoilor pieței forței de muncă din UE.

Raportul privind mecanismul de alertă identifică șapte state membre în cazul cărora ar trebui efectuate bilanțuri aprofundate pentru a evalua dacă sunt afectate de dezechilibre.

Raportul inițiază runda anuală de punere în aplicare a procedurii privind dezechilibrele macroeconomice (PDM), care vizează detectarea, prevenirea și corectarea dezechilibrelor care afectează sau pot afecta buna funcționare a economiei unui stat membru sau a UE în ansamblu. Pe baza lecturii economice a tabloului de bord al PDM, raportul identifică statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau pot fi expuse riscului de a fi afectate de dezechilibre. Primăvara următoare, vor fi elaborate bilanțuri aprofundate pentru aceste state membre. Sunt vizate Grecia, Italia, Ungaria, Slovacia, România, Țările de Jos și Suedia, ca urmare a dezechilibrelor sau a dezechilibrelor excesive identificate la 4 iunie 2025¹⁷.

Raportul comun privind ocuparea forței de muncă monitorizează punerea în aplicare a orientărilor în materie de ocupare a forței de muncă și a Pilonului european al drepturilor sociale.

Raportul oferă informații actualizate cu privire la progresele înregistrate în atingerea obiectivelor principale ale UE și a celor naționale pentru 2030 privind ocuparea forței de muncă, competențe și reducerea sărăciei. Acesta arată că UE este pe calea cea bună pentru a atinge obiectivul de ocupare a forței de muncă de 78 %. În același timp, se estimează o încetinire a creșterii ocupării forței de muncă și o stabilizare a șomajului. Cu toate acestea, persistă disparități regionale semnificative atât între țări, cât și în interiorul acestora. Decalajul de productivitate al UE față de multe economii avansate reprezintă o preocupare suplimentară. Aproximativ un lucrător din doisprezece s-a confruntat cu riscuri de sărăcie în 2024. Deficitele de forță de muncă persistă, parțial din cauza condițiilor de muncă precare din unele sectoare, și se preconizează că vor crește pe fondul schimbărilor demografice și al noilor nevoi în materie de competențe. Sunt necesare eforturi suplimentare substanțiale pentru a atinge obiectivul ca 60 % din adulți să participe la cursuri de formare în fiecare an și obiectivul de a reduce numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială cu cel puțin 15 milioane. Raportul analizează, de asemenea, riscurile potențiale la care este expusă convergența socială ascendentă, pe baza cadrului de convergență socială¹⁸. Această analiză arată că statele membre au înregistrat în cea mai mare parte o convergență ascendentă în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă, deși rezultatele în materie de ocupare a forței de muncă pentru anumite grupuri de populație sunt încă în urmă, printre care tinerii, persoanele cu handicap și romii. În domeniul competențelor și al educației, precum și în domeniul social, riscurile pentru convergența ascendentă persistă, în pofida unor ușoare îmbunătățiri. Fără intensificarea eforturilor în materie de politici, inclusiv prin promovarea locurilor de muncă de calitate, prin investiții în capitalul uman și prin

---

¹⁷ [Semestrul european 2025: comunicarea privind pachetul de primăvară](#)

¹⁸ În conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1263.

desfășurarea unui dialog social eficace, aceste evoluții pot exacerba provocările existente și pot împiedica competitivitatea UE.

Comisia prezintă, de asemenea, evaluarea sa cu privire la situația bugetară a statelor membre. Această evaluare cuprinde: (i) o comunicare în care se analizează evoluțiile bugetare din toate statele membre și se evaluează dacă cele nouă state membre care fac în prezent obiectul procedurii aplicabile deficitelor excesive¹⁹ au luat măsuri eficace pentru soluționarea deficitului lor excesiv; (ii) avizele Comisiei privind proiectele de planuri bugetare pentru 2026 ale unui număr de 17 state membre din zona euro și (iii) un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la respectarea criteriilor privind deficitul și datoria. În primăvara anului 2026, pe baza rapoartelor anuale privind progresele înregistrate care trebuie prezentate de statele membre până la 30 aprilie 2026, Comisia va reevalua situația bugetară a statelor membre, inclusiv stadiul punerii în aplicare a planurilor pe termen mediu și acțiunile întreprinse în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive.

Calea de urmat și orientări pentru ciclul semestrului european 2026

Semestrul european rămâne cadrul principal pentru coordonarea politicilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă în întreaga UE. În primăvara anului 2026, Comisia va furniza recomandări specifice fiecărei țări pe baza provocărilor identificate în rapoartele de țară. Ciclul 2026 va fi primul care va privi dincolo de perioada operațională a Mecanismului de redresare și reziliență. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2026 se vor baza pe setul cuprinzător de recomandări specifice fiecărei țări adresate statelor membre în 2025 și se vor axa în continuare pe realizarea priorităților identificate în Busola pentru competitivitate. Acestea vor ține seama de progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări pentru 2025, în special ca parte a executării planurilor de redresare și reziliență, reflectând în același timp provocările și nevoile emergente. Analiza domeniilor prioritare care sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității, în conformitate cu Busola pentru competitivitate, va fi aprofundată și extinsă pentru a permite recomandări mai ușor de pus în practică. Rapoartele de țară vor conține o analiză mai aprofundată a competitivității regionale. Acest lucru va asigura o bază solidă pentru identificarea nevoilor de reformă și de investiții la nivel național și regional, servind, de asemenea, drept punte de legătură pentru orientarea finanțării UE în cadrul următorului CFM.

Comisia va aprofunda dialogul cu părțile interesate pentru a consolida implicarea publicului și asumarea responsabilității la nivel național. Comisia își va baza analiza și recomandările pe un dialog structurat îmbunătățit cu guvernele, autoritățile regionale și locale, partenerii sociali și organizațiile societății civile. Aceste schimburi vor avea loc în etapele-cheie ale procesului și se vor concentra asupra modului în care statele membre răspund recomandărilor specifice fiecărei țări pentru 2025, asupra identificării provocărilor emergente și asupra măsurilor de politică actuale sau viitoare vizând abordarea provocărilor identificate. Cooperarea strânsă cu Parlamentul European și cu Consiliul va continua să garanteze transparența, responsabilitatea democratică și colaborarea eficace pe parcursul întregului ciclu al semestrului european.

---

¹⁹ Austria, Belgia, Franța, Malta, Italia, România, Ungaria, Polonia și Slovacia.